

ius veneratióne hæc tuæ obtúlimus majestáti.

**Contra persecutores Ecclesiæ.
Postcommunio.**

QUÆSUMUS, Dómine Deus noster : ut quos divína tríbuis participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére periculis. Per Dóminum nostrum.

Vel pro Papa. Postcommunio.

HÆC nos, quæsumus, Dómine, divíni sacraménti percéptio prótegat : et fámulum tuum **N.** quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluísti, una cum commisso sibi grege, salvet semper et múniat. Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 2.

VENIT autem vir Dei ad Heli, et ait ad eum : Hæc dicit Dóminus : Numquid non apérte revelátus sum dómui patris tui, cum essent in Ægypto in domo

Pharaónis ? Et elégi eum ex ómnibus tríbibus Israel mihi in sacerdotem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum, et portáret ephod coram me, et dedi dómui patris tui ómnia de sacrificiis filiórum Israel. Quare calce abjecístis víctimam meam, et múnera mea, quæ præcépi ut offerréntur in templo : et magis honorásti filios tuos, quam me, ut comederétis primitias omnis sacrificii Israel pópuli mei ?

R. Immolábit hædum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ : * Et edent carnes et ázymos panes. **ŷ.** Pascha nostrum immolátus est Christus : itaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et edent carnes, et ázymos panes.

Lectio ij.

PROPTEREA ait Dóminus Deus Israel : Loquens locútus sum, ut domus tua, et domus patris

tui ministráret in conspéctu meo usque in sempitérnum. Nunc autem dicit Dóminus : Absit hoc a me : sed quicumque glorificáverit me, glorificábo eum : qui autem contémnunt me, erunt ignóbiles. Ecce dies véniunt, et præcidam bráchium tuum, et bráchium domus patris tui, ut non sit senex in domo tua. Et vidébis æmulum tuum in templo, in univérsis próspéris Israel : et non erit senex in domo tua ómnibus diébus. Verúmtamen non áuferam pénitus virum ex te ab altári meo : sed ut deficiant óculi tui, et tabéscat ánima tua : et pars magna domus tuæ moriétur, cum ad virilem ætátem vénerit. Tu autem, Dómine, misérére nobis. **R.** Deo grátias.

R. Comedétis carnes, et saturabímmini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum. **V.** Non Móyses dedit vobis panem de cælo, sed

Pater meus dat vobis panem de cælo verum. Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum.

Lectio iij.

Hoc autem erit tibi signum quod ventúrum est duóbus filiis tuis Ophni et Phínees : In die uno moriétur ambo. Et suscitábo mihi sacerdotem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam faciét : et ædificábo ei domum fidélem, et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. Futúrum est autem, ut quicumque remánserit in domo tua, véniat ut orétur pro eo, et ófferat nummum argénteum, et tortam panis, dicátque : Dimítte me, óbsecro, ad unam partem sacerdotálem, ut cómedam buccéllam panis.

R. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem : qui surgens comédit et bibit : * Et ambulávit in fortitúde cibi

illius usque ad montem Dei. *℟.*
 Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et ambulávit in fortitúdine cibi illius usque ad montem Dei. **Glória** Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto. Et ambulávit in fortitúdine cibi illius usque ad montem Dei.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Thomæ
 Aquináti.

Lectio iv. *In Opusc. 57.*

CONVENIT itaque devotiõni fidélium, solémniter recólere institutiõnem tam salutíferi, tamque mirábilis Sacraménti : ut ineffábilem modum divínæ præsentíæ in Sacraménto visibili venerémur : et laudétur Dei poténtia, quæ in Sacraménto eódem tot mirábilia operáitur : necnon et de tam salúbri, tamque suávi beneficio exsolvántur Deo gratiarum débitæ actiões. Verum etsi in die Cœnæ, quando Sacraméntum prædictum nóscitur in-

stitútum, inter Missárum solémnia de institutiõne ipsius speciális méntio habeátur : totum tamen resíduum ejúsdem diéi officium ad Christi passiõnem pertinet, circa cujus veneratiõnem Ecclésia illo témpore occupáitur.

℞. Cœnántibus illis, accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, deditque discíplis suis, et ait : * Accípите, et comédite : Hoc est corpus meum. *℟.* Dixérunt viri tabernáculi mei : Quis det de cáribus ejus, ut saturémur ? Accípите, et comédite : Hoc est corpus meum.

Lectio v.

UT autem íntegro celebritátis officio institutiõnem tanti Sacraménti recóleret plebs fidélium, Románus Póntifex Urbánus Quartus, hujus Sacraménti devotiõne afféctus, pie státuit præfátæ institutiõnis memóriam prima quinta Féria post Octávam Pentecóstes a cunctis fidélibus ce-

lebrári : ut qui per totum anni circulum hoc Sacraménto útimur ad salútem, ejus institutió-nem illo témpore speciáliter re-colámus, quo Spíritus sanctus corda discipulórum edócuít ad plene cognoscénda hujus mysté-ria Sacraménti. Nam et in eódem témpore cœpit hoc Sacraméntum a fidelibus frequentári.

R. Accépit Jesus cálicem, post-quam cœnávít, dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo ságuine : * Hoc fácite in meam commemoratió-nem. **V.** Memória memor ero, et tabéscet in me áni-ma mea. Hoc fácite in meam commemoratió-nem.

Lectio vj

UT autem prædicta quinta Fé-ria, et per Octávas sequéntes ejus salutáris institutió-nis hono-rificéntius agátur memória, et solémnitas de hoc célébrior ha-beátur ; loco distributió-num ma-teriálíum, quæ in Ecclésiis ca-

thedrálibus largiúntur existén-tibus Horis Canónicis noctúrnis, paritérque diúrnis præfátus Ro-mánus Póntifex eis, qui hujús-modi Horis in hac solemnitáte personáliter in Ecclésiis inter-fúerint, stipéndia spirituália, A-postólica largitió-ne concéssit : quátenus per hæc fidéles ad tanti Festi celebritátem avidius et co-piósius convenírent.

R. Ego sum panis vitæ : patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt : * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. **V.** Ego sum panis vivus, qui de cœlo descé-ndi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic est panis de cœ-lo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. **G**lória Patri, et Filio, et Spíritui sancto. Hic est panis de cœlo descén-dens, ut si quis ex ipso mandú-cet, non moriátur.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 6.

In illo tempore : Dixit Jesus turbis Judæorum : Caro mea vere est cibus : et Sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 27. in Joann.

VERBA Dómini ex Evangelio, quæ sermónem prístinum, consequuntur, audívimus. Hinc sermo debétur áuribus et méntibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de corpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducándum propter ætérnam vitam. Expósuit autem modum attributiónis hujus, et doni sui, quómodo daret carnem suam manducáre, dicens : Qui manducat carnem meam, et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in illo. Signum, quia manducávit et bibit, hoc est : si manet,

et manétur : si hábitat, et inhabitatúr : si hæret, ut non deserátur.

R. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem.
* In me manet, et ego in eo. **V.**
Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me manet, et ego in eo.

Lectio viij.

Hoc ergo nos dócuit et admónuit mysticis verbis, ut simus in ejus corpore sub ipso cápite in membris ejus, edéntes carnem ejus, non relinquentes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt : non enim cogitábant, hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit, et verum dicit : Sápere secundum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dóminus manducáre : et sápere secundum

carnem mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita æterna : ergo nec carnem debemus sapere secundum carnem, sicut in his verbis. Multi itaque audientes, non ex inimicis, sed ex discipulis ejus, dixerunt : Durus est hic sermo, et quis potest eum audire ?

R. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : * Et qui manducat me, vivet propter me. **V.** Cibavit illum Dominus pane vitæ et intellectus. Et qui manducat me, vivet propter me. **Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto. Et qui manducat me, vivet propter me.**

Lectio ix.

Si discipuli durum habuerunt istum sermonem, quid inimici ? Et tamen sic oportebat ut diceretur, quod non ab omnibus intelligeretur. Secretum Dei intentos debet facere, non adversos : isti autem cito defecerunt, talia

loquente Domino Jesu Christo. Non crediderunt aliquid magnum dicentem, et verbis illis aliquam gratiam cooperientem : sed prout voluerunt, ita intellexerunt, et more hominum : quia poterat Jesus, aut hoc disponebat Jesus, carnem, qua indutum erat Verbum, veluti concisam, distribuere credentibus in se. Durus est, inquit, hic sermo : quis potest eum audire ?

SABBATO.

In primo Nocturno.

Lectio j. Cap. 3.

De libro primo Regum.

PUER autem Samuel ministrabat Domino coram Heli, et sermo Domini erat pretiosus in diebus illis : non erat visio manifesta. Factum est ergo in die quadam, Heli jacebat in loco suo, et oculi ejus caligaverant, nec poterat videre : lucerna Dei antequam exstingeretur, Samuel dormiebat in templo Domini, ubierat

Arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámu-
 mel. Qui respóndens, ait : Ecce
 ego. Et cucúrrit ad Heli, et dixit :
 Ecce ego : vocásti enim me. Qui
 dixit : Non vocávi : revértere, et
 dormi. Et ábiit, et dormívit. Et
 adjécit Dóminus rursus vocáre
 Samuélem. Consurgénsque Sá-
 muel, ábiit ad Heli, et dixit : Ecce
 ego : quia vocásti me. Qui respón-
 dit : Non vocávi te, fili mi : re-
 vértere, et dormi. Porro Sámu-
 necdum sciébat Dóminum : neque
 revelátus fúerat ei sermo Dómini.

R. Immolábit hœdum multítu-
 do filiórum Israel ad vésperam
 Paschæ : * Et edent carnes, et
 ázynos panes. **V.** Pascha nostrum
 immolátus est Christus : itaque
 epulémur in ázymis sinceritátis
 et veritátis. * Et edent carnes, et
 ázynos panes.

Lectio ij.

Et adjécit Dóminus, et vocávit
 adhuc Samuélem tértio. Qui
 consúrgens, ábiit ad Heli, et ait :

Ecce ego : quia vocásti me. Intel-
 léxit ergo Heli : quia Dóminus
 vocáret púerum, et ait ad Sa-
 muélem : Vade, et dormi : et si
 deinceps vocáverit te, dices :
 Lóquere, Dómine, quia audit
 servus tuus. Abiit ergo Sámu-
 el, et dormívit in loco suo. Et venit
 Dóminus, et stetit, et vocávit
 sicut vocáverat secúndo : Sá-
 muel, Sámu- el. Et ait Sámu-
 el : Lóquere, Dómine, quia audit ser-
 vus tuus. Et dixit Dóminus ad
 Samuélem : Ecce ego fácio ver-
 bum in Israël, quod quicumque
 audierit, tinnient ambæ aures
 ejus. In die illa suscitábo advér-
 sum Heli ómnia quæ locútus sum
 super domum ejus : incípíam, et
 complébo.

R. Comedétis carnes, et satura-
 bimini pánibus : * Iste est panis,
 quem dedit vobis Dóminus ad
 vescéndum. **V.** Non Móyses dedit
 vobis panem de cœlo, sed Pater
 meus dat vobis panem de cœlo

verum. *Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescendum.

Lectio iij.

DORMIVIT autem Sámuel usque mane, aperuitque óstia domus Dómini. Et Sámuel timébat indicáre visiónem Heli. Vocávit ergo Heli Samuélem, et dixit : Sámuel, fili mi. Qui respóndens, ait : Præsto sum. Et interrogávit eum : Quis est sermo, quem locútus est Dóminus ad te ? oro te ne celáveris me. Hæc fáciat tibi Deus, et hæc addat, si absconderis a me sermónem ex ómnibus verbis, quæ dicta sunt tibi. Indicávit itaque ei Sámuel univérsos sermónes, et non abscondit ab eo. Et ille respóndit : Dóminus est : quod bonum est in óculis suis fáciat. Crevit autem Sámuel et Dóminus erat cum eo, et non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. Et cognóvit univérsus Israel a Dan usque Bersabée, quod fidélis

Sámuel Prophéta esset Dómini. **R.** Respéxit Eliás ad caput suum subcinerícium panem : qui surgens comédit et bibit : * Et ambulávit in fortitúde cibi illíus usque ad montem Dei. **ŷ.** Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. * Et ambulávit in fortitúde cibi illíus usque ad montem Dei. Glória Patri, et Filio, et Spirítui Sancto. Et ambulávit in fortitúde cibi illíus usque ad montem Dei.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi.
*Homilia 61. ad Populum
Antiochenum.*

Lectio iv.

NECCESSARIUM est, dilectíssimi, mysteriórum discere miraculum, quodnam sit, et quare sit datum, et quæ ejus rei utilitas. Unum corpus effícimur : membra, inquit, ex carne ejus et ex óssibus ejus : sequámur autem initiáti, quæ dicúntur. Ut itaque

non tantum per charitatem hoc facimus, verum etiam ipsa re, in illam misceamur carnem : hoc namque per escam efficitur, quam largitus est nobis, volens ostendere desiderium quod erga nos habet. Propterea semetipsum nobis immiscuit, et corpus suum in nos contemperavit, ut unum quid simus tamquam corpus capti coaptatum : ardentem enim amantium hoc est.

R. Cœnantibus illis, accepit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et ait : * Accipite, et comedite : Hoc est corpus meum. **ſ.** Dixérunt viri tabernaculi mei : Quis det de carnibus ejus, ut saturémur ? Accipite, et comedite : Hoc est corpus meum.

Lectio v.

TAMQUAM leones igitur ignem spirantes ab illa mensa recedamus, facti diabolo terribiles, et caput nostrum mente revolvén-

tes, et charitatem quam erga nos ostendit. Nam parentes quidem aliis sæpe filios tradunt alendos : ego autem, inquit, non ita, sed carnibus meis alo, et meipsum vobis appono, vos omnes generosos esse volens, et spem bonam de futuris vobis præbens : quippe qui vobis hic meipsum tradidi, multo magis id in futuro faciam. Vólui frater vester fieri, carni propter vos et sanguini communicavi : vobis vicissim ipsam carnem et sanguinem, per quæ cognatus vester factus sum, trado.

R. Accipit Jesus calicem, postquam cœnavit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sanguine : * Hoc facite in meam commemorationem. **ſ.** Memoria memorero, et tabescet in me anima mea. Hoc facite in meam commemorationem.

Lectio vj.

ATTENDAMUS itaque nobis ipsis, dilectissimi, talibus fruentes

bonis : et cum aliquid turpe dicere voluerimus, vel nos ab ira corripere viderimus, vel alio quopiam hujusmodi vitio, consideremus quibus facti sumus digni: talisque cogitatio nobis irrationabilium motuum sit correctio. Quotquot igitur hujus participes corporis efficiuntur, quotquot sanguinem degustamus; cogitemus, quod illum sursum sedentem, qui ab Angelis adoratur incorruptibili vicinus virtuti, hunc degustamus. Hei mihi, quot ad salutem nobis viae! Nos corpus suum effecit: nobis suum communicavit corpus: et horum nos nihil a malis avertit.

B. Ego sum panis vitae: patres vestri manducaverunt manna in deserto, et mortui sunt: * Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur. **V.** Ego sum panis vivus, qui de caelo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet

in aeternum Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto. Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 6.

In illo tempore: Dixit Jesus turbis Judaeorum: Caro mea vere est cibus: et Sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episc. *Tract. 27. in Joann. ante medium.*

Diximus, fratres, hoc Dominum commendasse in manducatione carnis suae, et potatione sanguinis sui, ut in illo maneamus, et ipse in nobis. Manemus autem in illo, cum sumus membra ejus: manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, unitas

nos compáginat : ut compáginet únitás, quæ facit, nisi cháritas ? Et cháritas Dei unde ? Apóstolum intérroga. Cháritas, inquit, Dei diffusa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

R. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum ságuinem, * In me manet, et ego in eo. **V.** Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me manet, et ego in eo.

Lectio viij.

ERGÓ spíritus est, qui vivíficat : spíritus enim facit viva membra : nec viva membra spíritus facit, nisi quæ in córpore, quod végetat ipse spíritus invénerit. Nam spíritus qui est in te, o homo, quo constas ut homo sis, numquid vivíficat membrum quod separátum invénerit, a carne tua ? Spíritum tuum dico ánimam tuam. Anima tua non vi-

víficat, nisi membra quæ sunt in carne tua : unum si tollas, jam non vivifícatur ex ánima tua, quia unitáti córporis tui non copulátur.

R. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : * Et qui mandúcat me, vivet propter me. **V.** Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus. Et qui mandúcat me, vivet propter me. **G**lória Patri, et Fílio, et Spíritui sancto. Et qui mandúcat me, vivet propter me.

Lectio ix.

HÆC dicúntur, ut amémus unitátem, et timeámus separatióem. Nihil enim sic debet formidáre Christiánus, quam separári a córpore Christi. Si enim separátur a Córpore Christi, non est membrum ejus : si non est membrum ejus, non végetátur spíritu ejus. Quisquis autem, inquit Apóstolus, spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Spí-